

Restaurátorský průzkum a záměr
zádveří objektu Masarykovo náměstí 239
Mnichovo Hradiště

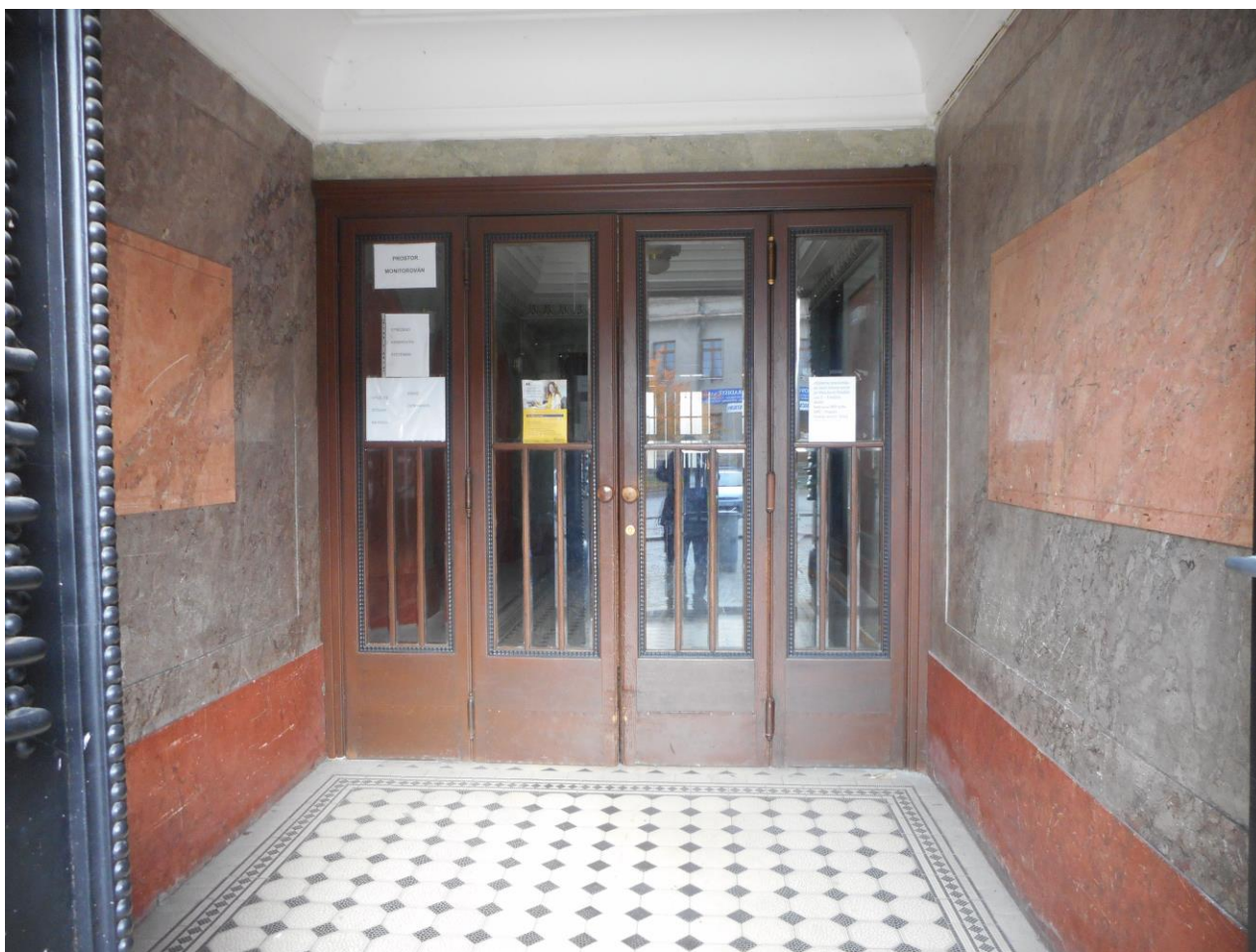
Praha, říjen 2016

Adresa: Masarykovo náměstí 239, Mnichovo Hradiště

Vlastník: Městský úřad

Slohové určení: Pozdní secese

Materiálové složení: Umělý mramor, sádra, štukové omítky, keramická dlažba

Popis objektu

Zádveří se nachází v objektu domu na Masarykově náměstí č. 239 v Mnichově Hradišti, původně vystavěném jako peněžní ústav v pozdně renesančním stylu počátkem 20. století. Podlaha vestibulu je složena z keramických dlaždic 200 x 200 mm krémové barvy ve tvaru šestiúhelníku a černých čtvercových dlaždic 60 x 60 mm. Dlažba je lemována dekorativní bordurou. Boční stěny vestibulu jsou provedeny v umělém mramoru v šedém odstínu o rozměrech 3900 x 3000 mm. Obě plochy jsou pak zdobeny odstoupeným dekorativním prvkem ve tvaru obdélníku o rozměrech 2300 x 900 mm provedeném v růžovém odstínu. Po obou stranách zádveří probíhá odstoupený sokl v sytě červeném odstínu. Obě čelní strany jsou průchozí přes čtyřkřídle prosklené dřevěné dveře o rozměru 2300 x 2000 mm. Nad dveřmi rozdělujícími prostor na zádveří a vestibul, je plocha umělého mramoru v odstínu zelené o rozměru 2820 x 180 mm. Na plochy umělého mramoru je napojena odstupňovaně profilovaná římsa složená ze sádrových odlitků. Nad římsou se nachází štukový profilovaný strop. Římsa i strop jsou opatřeny několika nátěry v odstínu lomené bílé.

Celkové výměry prvků

1. Podlaha

- keramická dlažba - cca 11,00 m²

2. Umělý mramor :

- Šedý - cca 14,58 m²
- Růžový - cca 4,14 m²
- Tmavě červený - cca 4,68 m²
- Zelený - cca 0,50 m²
- Celkem - cca 23,90 m²

3. Římsa a strop - cca 20,00 m²

Nálezový stav

Keramická dlažba vykazuje jen minimální poškození. Jedná se prakticky pouze o znečištění provozem průchodu a degradaci některých spár. Dlažba není zahrnuta do restaurátorského průzkumu, je pouze popsána.

Obklad stěn z umělého mramoru vykazuje drobná mechanická poškození vrypy grafických znaků a poškrábáním běžným provozem, dále jsou patrné vertikální i horizontální trhliny způsobené stárnutím materiálu či statickými pohyby. Výraznější

defekt se nachází na pravé straně v dekorativním prvku z růžového mramoru způsobený nárazy kliky vchodových dveří (fotodokumentace – detail č. 11), dále pak vpravo nahoře v ploše zeleného umělého mramoru (fotodokumentace – detail č. 21) a v šedém umělém mramoru vpravo nahoře za vchodovými dveřmi v místě průchodu již odstraněného kabelu ovládání domovních zvonků (fotodokumentace – detail č. 8). Větší mechanická poškození způsobená běžným provozem průchodu vykazuje sokl z tmavě červeného umělého mramoru především ve styku s dlažbou podlahy a jeho přilehlých partiích (fotodokumentace – detail č. 15 – 20). Římsa ze sádrových odlitků a štukový strop mají dochované tvarosloví, pouze po pravé straně jsou defekty v profilu navazujícím na umělý mramor jako pozůstatky po ukotvení odstraněného kabelu (fotodokumentace – detail č. 3). Plochy římsy a stropu pak trpí odlupujícími se ploškami bílého nátěru.

Průzkum

1. Římsa a strop

Jednoduchými profily odstupňovaná římsa ze sádrových odlitků a štukový strop obíhají kolem celého obvodu zádveří. Všechny plochy jsou opatřeny několika vrstvami nátěrů. Profily římsy a stropu jsou soudržné s dochovaným tvaroslovím. V linii dříve probíhajícího kabelu se nachází tmavohnědý druhotně natřený pás. Zde byla provedena stratiografie separováním vrstev ve třech sondách. Nachází se zde pouze nátěry v odstínu lomené bílé (fotodokumentace – detail č. 4 – 6). Citlivým proklepáním ploch omítek a sádrových odlitků římsy za pomoci jemného archeologického kladívka nebyly zjištěny žádné partie nesoudržné se základním skeletem.

2. Umělý Mramor

Plochy umělého mramoru, které vykazují většinou jen menší stupně degradace od drobných povrchových vlasových trhlin až k poškození vandalismem – vrypy grafických znaků apod. jsou jednotlivě popsány v rámci fotografické dokumentace. Průzkum nebylo nutné provádět invazivními metodami, spíše se jednalo o průzkum optický. Všechny plochy však byly detailně prozkoumány citlivým poklepem za pomoci archeologického kladívka. Nebyla zjištěna žádná dutě znějící místa.

Soklové partie probíhající podél obou stěn zádveří vykazují krom horizontálních i vertikálních trhlin a vrypů výraznější defekty ve spodní části u podlahy a v horizontálních hranách.

Výraznější znečištění v oblastech styku s podlahou je způsobeno povrchovým usazením nečistot vznikajících běžným provozem průchodu.

Řešení oprav všech ploch umělého je detailně popsáno v restaurátorském záměru viz. níže.

S

Detail č. 1 postihující odlupující se nátěry na štukovém profilovaném stropě

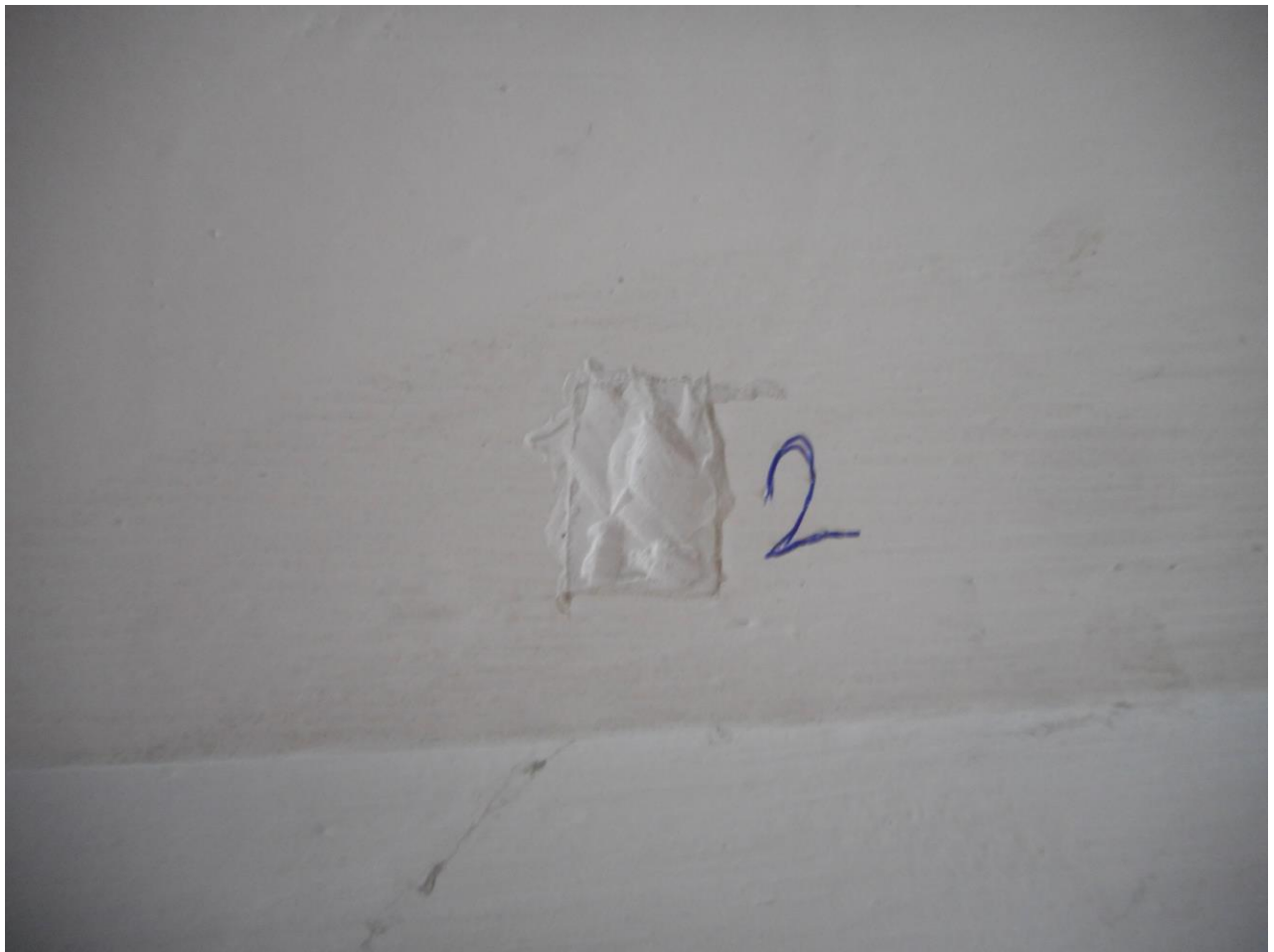
Detail č. 2 postihující odlupující se nátěry na štukovém profilovaném stropě

Detail č. 3 postihující defekty v dolním profilu římsy

Detail č. 4 postihující sondu č. 1 provedenou v sádrové římse

Detail č. 5 postihující sondu č. 2 provedenou v sádrové římse

Detail č. 6 postihující sondu č. 3 provedenou v sádrové římse

Detail č. 7 postihující stav šedého mramoru

Detail č. 8 postihující defekty v šedém mramoru a štukové římse vzniklé vedením kabelu

Detail č. 9 postihující stav šedého mramoru

Detail č. 10 postihující pohled na pravou stěnu

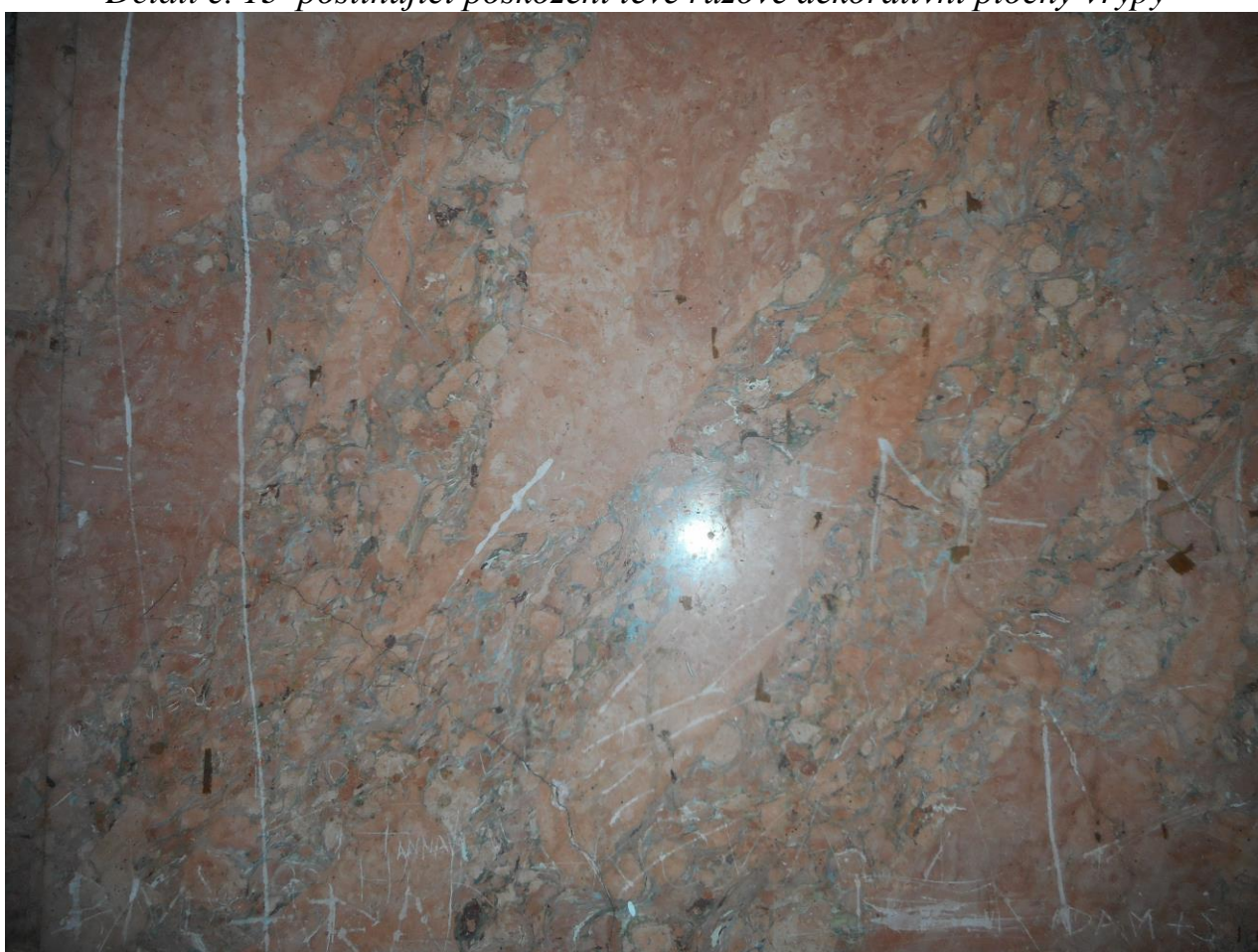
Detail č. 11 postihující defekt v růžovém dekorativním poli

Detail č. 12 postihující pohled na levou dekorativní plochu růžového mramoru

Detail č. 13 postihující poškození levé růžové dekorativní plochy vrypy

Detail č. 14 postihující poškození pravé růžové dekorativní plochy vrypy a trhlinami

Detail č. 15 postihující defekty soklu

Detail č. 16 postihující defekty soklu

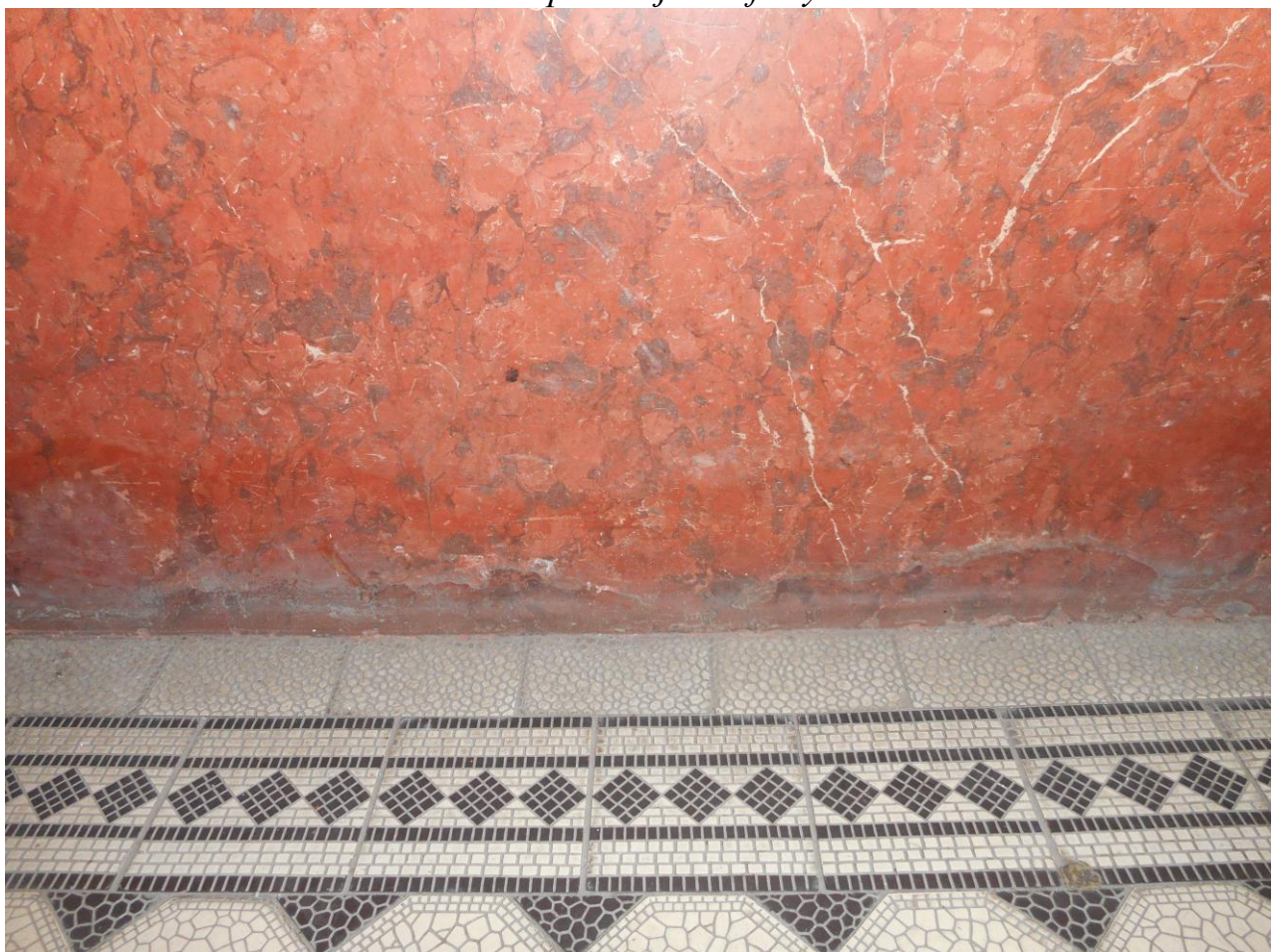
Detail č. 17 postihující defekty soklu

Detail č. 18 postihující defekty soklu

Detail č. 19 postihující defekty soklu

Detail č. 20 postihující defekty soklu

Detail č. 21 postihující pohled na prvek ze zeleného mramoru

Detail č. 22 postihující defekt v zeleném mramoru po vedení kabelu

Restaurátorský záměr

1. Římsa a strop

Římsa ze sádrových odlitků a štukový strop budou šetrně zbaveny druhotných vrstev nátěrů odmyváním párou a kartáči. Restaurátorské práce budou pokračovat konsolidací omítkových sádrových vrstev aplikací vápenné vody. Podstatou této techniky je doplnění nebo zvýšení vápenného pojiva uhličitánem vápenatým, který vzniká reakcí hydroxidu vápenatého a oxidu uhličitého ze vzduchu. Jde tedy o přirozený proces. Vápenná voda by měla být aplikována v 5 až 10 cyklech.

Poté můžou být zatmeleny defekty po ukotvení kabelu na pravé straně měkkou alabastrovou sádrrou.

Po vyzrání a opracování doplňků bude proveden podnátěr **Porokalkem P** (podkladní vápenná barva zastupuje bílé vápenné líčko, upravuje fyzikální a optické vlastnosti podkladu (omítky), usnadňuje aplikaci svrchní barevné vrstvy) a dvojnásobný nátěr **Prokalkem A** (vápenná modifikovaná barva na bázi vzdušného vápna, plněná, modifikovaná. Plniva (zejména mikromletá mramorová moučka) a další přísady zlepšují vlastnosti vyzrálého nátěru) v odstínu lomené bílé. Hydrofobizace římsy a stropu vzhledem k umístění v interiéru není nutná.

2. Umělý mramor

Restaurátorské práce na plochách umělého mramoru budou zahájeny omytím celé architektury regulovanou tlakovou vodou za předešlé aplikace běžného komerčně dostupného detergentu. Tento proces je základní čistící metodou a odstraní povrchové znečištění usazenými atmosférickými částicemi, méně odolnými mastnotami částečně i předešlé voskování. V partiích, kde se umělý mramor stýká s dlažbou a vyskytuje se zde výraznější znečištění je možno cyklus opakovat. Následně bude provedeno broušení pod vodní lázni hrubostí 320, které odstranilo staré vosky a sjednotí povrch pro další postupy. Poté budou vytmeleny všechny defekty směsí alabastrové sádry, kličové vody a pigmentů.

Doplňování defektů a chybějící částí můžeme rozdělit do tří kategorií :

- drobné povrchové vrypy
- vlasové trhliny
- výraznější poškození s různým stupněm úbytku hmoty

Drobné povrchové vrypy budou pouze zatřeny tvrdým včelím voskem. Vlasové trhliny budou zainjektovány naředěnou směsí alabastrové sádry, kličové vody a zemitých přírodních pigmentů. Tuto směs můžeme pro tento účel „obohatit“ injektážní směsí Vapo. Výraznější defekty s různým stupněm úbytku hmoty budou domodelovány mramorovým těstem umíchaným z alabastrové sádry, kličové vody a zemitých přírodních pigmentů. Po nanesení a vymodelování do přibližných tvarů tmelených partií je třeba tmel ještě před zaschnutím seříznout ostrými modelářskými

špachtlemi do téměř finální podoby. Po dokonalém vytvrzení se vymodelovaná místa zabrousí za stálého smáčení postupně osmi různě tvrdými kameny. Mezi jednotlivým broušením se správký budou přetmelovat a nechávat vydýchat. K broušení se používá pískovec, tři druhy různě hrubých pemz, poté skotský hadec (serpentin), dále měkká a tvrdá břídlíce, závěrečný leštící kámen je krevel (hematit).

Po dokončení broušení či leštění restaurovaného umělého mramoru bude celá plocha napuštěna a přeštěna včelím voskem rozpuštěným v terpentýnu.

V Praze dne 29.10.2016 vypracoval :

Petr Škarvan

Makovského 1140/13

163 00 Praha 6

IČ: 41271394, DIČ: CZ6110021885

Odborný restaurátor – povolení k restaurování MK 23203/2010